

Raadsvergadering datum	:	13 oktober 2025
Onderwerp	:	Begroting FUMO 2026
Portefeuillehouder	:	Burgemeester M. Schrier
Zaaknummer	:	494024

Beslispunten

1. In te stemmen met een stijging van de gemeentelijke bijdrage van 7,6% voor 2026;
2. Een zienswijze in te dienen ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026.

Samenvatting

De FUMO (onze omgevingsdienst) heeft de ontwerpbegroting voor 2026 aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten (waaronder Vlieland). De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om zienswijzen (bedenkingen) in te dienen ten aanzien van deze stukken. Het college van burgemeester en wethouders stelt aan de gemeenteraad voor om een zienswijze in te dienen.

Aan de raad,

1. Aanleiding

Bij brief van 21 juli 2025 stuurt de FUMO ons de ontwerpbegroting 2026 van de FUMO. Op grond van artikel 28 van de Gemeenschappelijke regeling FUMO wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Dit kan tot uiterlijk 14 oktober 2025. De totstandkoming van deze begroting was een moeizaam proces.

2. Beoogd resultaat

Een veilige leefomgeving en een adequate uitvoering van de milieutaken door de FUMO.

3. Relatie met omgevingsvisie

De samenwerking met de FUMO heeft veel raakvlakken met de leidende principes uit onze omgevingsvisie. Van een duurzaam en leefbaar Vlieland voor toekomstige generaties, tot aan regionale verbondenheid. Daarnaast draagt de FUMO bij aan het beschermen van onze unieke en authentiek waarden als eiland.

4. Argumenten

1.1 De bijlage van Vlieland stijgt met 7,6% ten opzichte van 2025.

Gezien de ontwikkelingen in 2025 op het gebied van Zeer Zorgwekkende Stoffen (hierna ZZS) wordt er in 2026 meer ingezet op Toezicht Bodem. Op het gebied van Toezicht Asbest wordt afgeschaald gezien de dalende trend van afgelopen jaren. Financieel gezien stijgt de bijdrage met €6.342 ten opzichte van 2025, de totale bijdrage voor 2026 bedraagt €89.542. Hieronder een uiteenzetting;

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	% 2026 tov 2025
Inrichtinggebonden regulering	201	172	174	101%
Niet inrichting gebonden - regulering - asbest	9	9	9	100%
Niet inrichting gebonden - toezicht - asbest	6	6	4	75%
Niet inrichting gebonden - regulering - bodem	38	38	28	72%
Niet inrichting gebonden - toezicht - bodem	27	26	43	165%
Plustaken	296	296	296	100%

2.1 De totstandkoming van de begroting 2026 was een moeizaam proces.

Vanuit de vereniging Friese gemeenten (VFG) is een brief gestuurd aan gemeenschappelijke regelingen om rekening te houden met het ravijnjaar en de financiële positie van gemeenten. Samen met de deelnemers zijn bezuinigingsvoorstellen opgesteld die verwerkt zijn in de Kadernota 2026-2030. Tijdens de behandeling hiervan is een amendement ingediend waarbij een aantal kaders is meegegeven aan het Dagelijks Bestuur om tot een begroting te komen waarbij de totale gemeentelijke bijdrage niet verder mag stijgen dan de indexatie. Bovendien mogen alleen urgente uitzettingen op worden genomen in de conceptbegroting voor 2026. Extra ingebrachte taken door individuele deelnemers vallen buiten het kader om binnen de indexering te blijven. Het Dagelijks Bestuur heeft vervolgens een conceptbegroting opgesteld die past binnen het financiële kader van het amendement en uitzettingen zijn beoordeeld of deze noodzakelijk en urgent zijn, aan de hand van het OOO principe. In een extra informeren Algemeen Bestuur is dit concept voorgelegd aan het Algemeen Bestuur en vervolgens behandeld in een AB vergadering op 10 juli 2025. Daarbij wordt een pas op de plaats gemaakt en een aantal uitzettingen is uit de conceptbegroting 2026 gehaald. Deze versie en het amendement zijn samen met een aanbestedingsbrief aan de algemene besturen van de deelnemers gestuurd voor een zienswijze.

2.2 Het niet investeren in ZZS is niet in het belang van Vlieland.

Een veilige en gezonde leefomgeving is onderdeel van de omgevingsvisie van Vlieland. Dat dit niet vanzelfsprekend is laat het onderzoek naar verhoogde concentraties van PFAS in het rioolwater zien. Voor deze zeer zorgwekkende stoffen geldt een wettelijke minimalisatieverplichting vanwege de gezondheidsrisico's. Onze omgevingsdienst, de FUMO, is een belangrijke partner voor de gemeente in toezicht en handhaving. Vanuit volksgezondheid is het noodzakelijk dat de FUMO hier voldoende expertise in opbouwt. Het college van B&W is van mening dat hierin geïnvesteerd moet worden in 2026.

2.3 Het niet investeren in circulaire economie is niet in het belang van Vlieland.

In onze omgevingsvisie en ook de regiodeal wordt volop ingezet op de circulaire economie. Het huidige VTH-stelsel is grotendeels gebaseerd op de traditionele economie. Circulariteit en voortgezet grondstoffen gebruik passen vaak niet in de huidige wetten, regels en voorschriften. Dit vraagt om andere vergunningen en daar is kennis voor nodig. Om de ambities op dit terrein op Vlieland waar te kunnen maken is de expertise op dit gebied bij de FUMO belangrijk. Het college van B&W is van mening dat hierin geïnvesteerd moet worden in 2026.

2.4 De begroting voor 2026 moet ruimte bieden aan de FUMO om zich verder te ontwikkelen tot een krachtige en toekomstbestendige omgevingsdienst

Het is in ons belang dat de FUMO zich kan ontwikkelen tot een robuuste organisatie, zeker aangezien wij als kleine organisatie al onze milieutaken hebben ondergebracht bij de FUMO. De commissie van Aartsen over het VJTH-stelsel in Nederland (2021) kwam met een aantal aanbevelingen. In het interbestuurlijk programma VTH van het ministerie is dit verder uitgewerkt. Vooral in de bedrijfsvoering van de, nog jonge, FUMO moeten nog noodzakelijke stappen worden gezet om in 2026 te kunnen voldoen aan alle wettelijke verplichtingen rondom robuustheid. Hiervoor dienen de nodige investeringen gedaan te worden. Het college van B&W onderstreept het belang van een robuuste omgevingsdienst.

2.5 Het college van B&W ziet kansen om binnen de financiële kaders te blijven met meer resultaat.

In de concept begroting waren de belangrijke thema's zoals ZZS, circulaire economie en de robuustheid opgenomen, dit alles paste binnen de financiële kaders. Afgesproken was dat de gemeentelijke bijdrage mocht niet meer stijgen dan de indexering, los van extra ingebrachte taken. Het college van B&W stelt voor, gelet op het amendement op de ontwerpbegroting 2026, een zienswijze naar voren te brengen omdat zij het belang van deze thema's en de bedrijfsvoering wil benadrukken en graag doet terugzien in de begroting, waarbij rekening wordt gehouden met het de financiële ontwikkeling van de gemeentelijke begrotingen.

5. Kanttekeningen/risico's

Wanneer de begroting wordt vastgesteld in haar huidige vorm kan dit nadelige consequenties hebben voor Vlieland. Als kleine organisatie, die al haar milieutaken heeft ondergebracht bij de FUMO, is dit niet wenselijk.

6. Uitvoering

Het dagelijks bestuur vóór 14 oktober de zienswijze doen toekomen per post en per e-mail.

7. Communicatie

n.v.t.

8. Financiën

Met deze conceptbegroting wordt in onze begroting 2026 rekening gehouden.

9. Juridische Zaken

n.v.t.

10. Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2026
2. Ontwerpbegroting 2026
3. Amendement 1 Ontwerpbegroting 2026 10 juli 2025
4. Uitslag stemming amendement AB 10 juli 2025
5. Brief aan FUMO zienswijze vanuit Vlieland

Vlieland, 9 september 2025

Burgemeester en wethouders van Vlieland,
M. Schrier, burgemeester
A. Idema, gemeentesecretaris

De raad van de gemeente Vlieland,

gelezen: het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 september 2025

B E S L U I T:

1. In te stemmen met een stijging van de gemeentelijke bijdrage van 7,6% voor 2026;
2. Een zienswijze in te dienen ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026.

Aldus vastgesteld in de raad van de
gemeente Vlieland in zijn openbare
vergadering van 13 oktober 2025

de griffier,

de voorzitter,

M.G. Brinksma-Brandenburg

M. Schrier